

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/41/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323200688
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2323200688.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu: Mgr. Matúš Staríček a sudkýň: JUDr. Ľubica Bundzelová a JUDr. Janka Benkovičová, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, dieťa rodičov: matky – C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/XX, F. a otca: F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. H. G. XXX, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Galanta č. k. 12P/32/2023-21 zo dňa 20.03.2023, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výrokov I., II. a III. r u š í a vec v zrušenej časti v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Uznesením napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletým A. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každú stredu v mesiaci od 15:00 hod. do 18:00 hod. a každú sobotu v mesiaci od 09:00 hod. do 12:00 hod. a následne od 15:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že matka je oprávnená byť prítomná pri styku otca s maloletým dieťaťom, keď zároveň rozhodol, že matka sa zaväzuje maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť; výrokom II. vyslovil, že týmto sa mení neodkladné opatrenie Okresného súdu Galanta č. k. 12P/1/2022 - 25 zo dňa 01.02.2022 v časti úpravy styku otca s maloletým dieťaťom; výrokom III. rozhodol, že toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu vedenej na súde prvej inštancie pod sp. zn. 12P/1/2022; a výrokom IV. vo zvyšku návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 324 ods. 1 až 3, § 325 ods. 1 a 2, § 329 ods. 1 a 2, § 330 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 2 ods. 1, § 360 ods. 1 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku). Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že otec sa návrhom doručeným súdu dňa 21.02.2023 domáhal zmeny styku s maloletým dieťaťom nariadenej neodkladným opatrením Okresného súdu Galanta č. k. 12P/1/2022-25 zo dňa 01.02.2022. Otec svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že matka maloletého dieťaťa, resp. jej rodina si miesto bydliska matky vykladajú spôsobom, že je ako otec oprávnený byť s maloletým dieťaťom len na dvore a dome, kde býva matka maloletého dieťaťa, pričom akonáhle on vstúpi do dvora matka maloletého dieťaťa alebo jej matka zamkne bránu, ktorú odomknú až keď odchádza bez maloletého dieťaťa a otec je tak prakticky počas trvania styku s maloletým dieťaťom obmedzený na osobnej slobode a podľa jeho názoru je potrebné zmeniť nariadené neodkladné opatrenie. Súd prvej inštancie sa oboznámil s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho prílohami, so správou kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa zo dňa 07.03.2023, so správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec zo dňa 06.03.2023, pripojeným spisom sp. zn. 12P/1/2022, pričom zistil maloleté dieťa pochádza z partnerského vzťahu rodičov, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti. Uznesením Okresného súdu Galanta č. k. 12P/1/2022-25 zo dňa 01.02.2022 súd

nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloleté dieťa dočasne ponechal v starostlivosti matky maloletého dieťaťa, otca zaviazal prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 150 eur mesačne, upravil styk otca s maloletým dieťaťom tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom za prítomnosti matky v mieste jej trvalého bydliska každú sobotu v mesiaci v čase od 10:00 hod. do 14:00 hod. a vo zvyšku súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol s tým, že toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu vedenej pod sp. zn. 12P/1/2022. Uznesením č. k. 12P/1/2022-152 zo dňa 14.02.2023 súd prvej inštancie uložil rodičom maloletého dieťaťa výchovné opatrenie, ktoré spočíva v povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu na referáte Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta a to na obdobie 6 mesiacov.

3. Kolízny opatrovník vykonal dňa 06.03.2023 šetrenie na strane matky a maloletého dieťaťa pričom zistil, že v spoločnej domácnosti s matkou maloletého dieťaťa žije aj stará matka maloletého dieťaťa zo strany matky. Matka počas rozhovoru uviedla, že otec sa s maloletým stretáva na základe súdneho rozhodnutia a to každú sobotu od 10:00 hod. do 14:00 hod. Stretávania otca s maloletým dieťaťom prebiehajú v domácnosti matky, od pojednávania konaného dňa 14.02.2023 rodičia s maloletým dieťaťom absolvovali dvakrát spoločnú prechádzku mimo domácnosti matky. Tieto prechádzky podľa vyjadrenia matky nedopadli pozitívne. Otec si nedá v ničom povedať, neznesie, keď matka otcovi chce uľahčiť akúkoľvek činnosť s maloletým dieťaťom. Pri kočikovaní otec matku podpichuje, vypytuje sa, provokuje ju, matka si nemôže vybrať ani telefón, lebo ju otec hneď začne upodozrievať z toho, že jeho a prechádzky matka nahráva, čo však podľa vyjadrenia matky nie je pravda. Matka avizovala veľmi dobrý vzťah so starými rodičmi maloletého dieťaťa zo strany otca, s ktorými sa stretávajú najmenej raz do mesiaca. Matka tiež uviedla, že otec maloletého dieťaťa nebol nikdy obmedzovaný na osobnej slobode, bežne zamykajú cez deň bránu aj vchodové dvere a je to len kvôli ich pocitu bezpečnosti. Ďalej matka podotkla, že otec nemá osvojené základné hygienické návyky, pri vstupe do domácnosti si neumyje ruky a dotýka sa maloletého dieťaťa, chodievala za ním špinavý. Matka má snahu s otcom spolupracovať a preto ho učí, ako sa starať o maloleté dieťa. Matka dodala, že sa snaží dôverovať otcovi a pomáhať mu, aby čo najlepšie zvládol výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa, avšak otec jej rady neakceptuje. Podľa vyjadrenia matky otec aktuálne nemá skutočný záujem o maloleté dieťa, keď za ním príde, vždy ho zaujíma matka, sleduje ju čo robí, ako to robí, sleduje každý jej krok a komentuje jej každú činnosť. Matka ďalej dodala, že keď je otec v ich domácnosti, tak nepije, neje, nechodí ani na toaletu, lebo si myslí, že mu chce každý ublížiť. Maloleté dieťa je naďalej kojené, ráno, doobeda a večer pred spaním. Z uvedeného dôvodu je matka toho názoru, že by malo byť ponechané pôvodné rozhodnutie súdu, súhlasila by so zmenou a to na každú sobotu od 10:00 hod. do 12:00 hod. a od 15:00 hod. do 17:00 hod. za jej prítomnosti, nakoľko v otcovi nemá dôveru. Maloleté dieťa sa po prebudení pýtalo k matke, javilo sa byť spokojné, bolo čisto oblečené. Dňa 06.03.2023 bolo vykonané šetrenie v domácnosti otca maloletého dieťaťa. Ide o novostavbu rodinného domu, ktorý je v osobnom vlastníctve otca. V domácnosti maloleté dieťa disponuje vlastnou detskou izbou s nábytkom, množstvom oblečenia, kočíkom, postieľkou a všetkým potrebným vybavením pre maloleté dieťa. Otec sa s maloletým dieťaťom pravidelne stretáva, chodí za ním do domácnosti matky vždy v sobotu od 10:00 hod. do 14:00 hod. tak, ako bolo určené súdom. Otcovi sa ale nepáči, že matka počas styku nerešpektuje jeho požiadavky, napríklad mu maloleté dieťa nechce dať do kočíka, aby sa s ním mohol ísť poprechádzať do mesta. Z emailu matky maloletého dieťaťa doručeného dňa 06.03.2023 kolíznemu opatrovníkovi vyplýva, že matka maloletého dieťaťa považuje aktuálne upravený styk otca s maloletým dieťaťom za nastavený správne s tým, že jej prítomnosť pri styku je nevyhnutná, nakoľko otec stále nevie narábať s maloletým dieťaťom. Maloleté dieťa je na ňu maximálne naviazané a je stále kojené.

4. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že je potrebné vyhovieť návrhu otca v časti dočasnej úpravy styku otca s maloletým dieťaťom, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, pretože mal osvedčené, že vzťahy rodičov sú toho času napäté, a preto sa nedokážu nekonfliktne dohodnúť na styku otca s maloletým dieťaťom. Vychádzajúc z týchto skutočností je preto v záujme maloletého dieťaťa dočasne upraviť styk otca s maloletým dieťaťom. Súd prvej inštancie uviedol, že je v záujme účastníkov konania, predovšetkým v záujme maloletého dieťaťa dočasne upraviť styk otca s maloletým dieťaťom a to tak, že otec bude oprávnený stretávať sa maloletým dieťaťom každú stredu v mesiaci od 15:00 hod. do 18:00 hod. a každú sobotu v mesiaci od 09:00 hod. do 12:00 hod. a následne od 15:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že matka je oprávnená byť prítomná pri styku otca s maloletým dieťaťom, nakoľko otec na pojednávaní vo veci úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu konanom dňa 14.02.2023 uviedol, že sa nebráni tomu, aby matka bola prítomná pri styku otca s maloletým dieťaťom v jeho

domácnosti. Vzhľadom na vek dieťaťa, keďže je kojene, súd určil styk otca s maloletým za prítomnosti matky, rešpektujúc denný režim maloletého dieťaťa. Na účely dočasnej úpravy je stanovený rozsah styku dieťaťa s otcom spôsobilý zabrániť strate ich vzájomného kontaktu, ako i rozvíjať emocionálnu väzbu dieťaťa a otca a umožniť maloletému dieťaťu tráviť čas so svojim otcom, avšak vzhľadom na útlý vek maloletého a kojenie, za prítomnosti matky. Takáto dočasná úprava styku je v záujme maloletého dieťaťa a umožňuje mu rozvíjať prirodzené rodinné puto so svojim otcom. Keďže v danom prípade ide o neodkladné opatrenie a nie o rozhodnutie vo veci samej a neodkladným opatrením sa pomery medzi účastníkmi upravujú iba dočasne, súd považoval za dostatočnú úpravu styku v uvedenom rozsahu s tým, že posúdenie vhodnosti prípadnej rozsiahlejšej úpravy bude predmetom dokazovania vo veci samej. Z uvedeného dôvodu súd zmenil neodkladné opatrenie Okresného súdu Galanta č. k. 12P/1/2022 - 25 zo dňa 01.02.2022 v časti úpravy styku otca s maloletým dieťaťom. Súd prvej inštancie vo zvyšku návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

5. Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie matka maloletého dieťaťa. Odvolanie odôvodnila tiež tým, že nie je možné zabezpečiť, aby sa maloletý pravidelne budil v rovnakom čase, preto nie je možné dodržiavať styk, ktorý by bol podľa požiadaviek otca. Dňa 25.03.2023 sa otec maloletého domáhal prístupu k nemu v ranných hodinách, kedy bol maloletý tesne po prebudení a riešili osobnú hygienu, pričom následne sa počas obvyklých hodín (10:00-14:00) vôbec nedostavil. Otec nevyužíva ani čas, ktorý mu bol doteraz určený. K súdom nastavenému intervalu stretávania uviedla, že predpokladá, že po 9:00 a rovnako aj po 15:00 hod. bude ešte spať. Keďže otec maloletého rieši všetko v amoku s políciou, keď viackrát bezdôvodne volal políciu, ktorá ho následne našla s dieťaťom na rukách, nie je možné, aby bol maloletý vždy presne na minútu pripravený, čo vzhľadom na jeho uvažovanie nedokáže pochopiť. Matka nesúhlasila s odovzďovaním maloletého do svojvôle jeho otca, keďže podľa jej názoru otec doteraz neprejavil nielen schopnosti, ale ani skutočný záujem o jeho starostlivosť ani o jeho osobu (od posielania ju na potrat v tehotenstve, až po vyhrážky, že keď s ním nebude, nebude mať ani malého). Nesúhlasila s vyjadrením kolíznej opatrovníčky (v správe zo šetrenia dňa 06.03.2023), ktorú otec neustále kontaktuje a domáha sa zmeny. Matka poukázala na vyjadrenie, ktoré kolíznej opatrovníčke poslala v deň šetrenia, keď informácie zo šetrenia bola prinútená podpísať s práve zobudeným dieťaťom na rukách. Zopakovala, že otec sa nevie o dieťa náležite postarať, pričom poprela tvrdenia uvedené v správe kolíznej opatrovníčky. Poukázala na nízky vek maloletého, skutočnosť, že nerozpráva, a separačnú úzkosť, ktorá sa prejavuje čoraz viac. Maloletý negatívne reaguje na zmenu prostredia a cudzích ľudí. Začína sa báť zvončeka, zvýšeného hlasu, stresu, ktorý z nej cíti, keď ju jeho otec neustále dopytuje sms-kami a telefonátmi, kde si žiada okamžitú odpoveď. Obáva sa, že každá ďalšia zmena a aj tieto stresové situácie od otca, v tomto nízkom a pritom zásadnom veku, v ktorom sa nachádza (kedy sa tvoria nielen kognitívne, ale aj zmyslové prejavy a postoje), ho môžu negatívne ovplyvniť do budúcnosti. V tejto súvislosti poukázala na vyjadrenie sudkyne, ktorá uviedla na poslednom pojednávaní dňa 14.02.2023, že nateraz stretávanie zostáva v pôvodom znení, teda každú sobotu od 10:00 do 14:00 v prítomnosti matky a v mieste trvalého bydliska matky, preto nerozumie následnej zmene neodkladného opatrenia. Maloletý je stále kojene, pričom sa kojenie nevzťahuje len na čas, ktorý uviedla v správe kolízna opatrovníčka, ale maloletý si vyžaduje kojenie aj počas dňa či noci. Matka za zvlášťne označila otcove nadmerné prejavy pozornosti voči maloletému, ktorého nechce pustiť z ruky ani keď plače a nechce byť uňho. Poukázala na likvidáciu mačiek, ktorú otec vykonával v čase jej tehotenstva a následne sa ňou chválil a ukazoval na videu. Matka uviedla, že otec mal v detstve psychické problémy spolu s jeho sestrou, ktorá ho chcela zabiť, s čím sa jej priznala stará matka maloletého z otcovej strany. Otec vyrastal v prostredí neustálych hádok medzi jeho matkou a jej svokrou (t. j. matkou starého otca maloletého), kedy všetci žili v jednej domácnosti. Otec nemá dobré vzťahy so svojim otcom, došlo medzi nimi aj k viacerým konfliktom. Preto sa matka domnieva, že otcove psychické problémy z detstva sa prejavujú aj v súčasnosti.

6. Matka ďalej poukázala na situáciu, ktorá sa stala dňa 01.04.2023, kedy otec prišiel o 10.00 hod. k nim domov za účelom styku. Od začiatku začal na ňu slovne útočiť, všimol si len ju a maloletému sa takmer vôbec nevenoval. Keď si zobrala do rúk telefón, okamžite pribehol k nej a chcel vidieť čo na ňom robí. Okrem toho sa znovu vyhrážal, že pôjde na políciu. Keď sa maloletý naobedoval, otec sa rozhodol, že s ním chce ísť von. Ona sa mu snažila vysvetliť, že si nemyslí, že je to vhodné, nakoľko bol nachladnutý a vonku bolo chladnejšie a fúkal silný vietor. Otec držal v rukách veci maloletého, ktoré následne hodil na zem, otočil sa k nej a v chodbe jej strelil facu s tým, že on je otec a má teraz styk a on bude rozhodovať o tom kam pôjde. Následne sa ju pokúsil chytiť násilne za ruku, ale ona sa mu vytrhla, skrýkla a rýchlo zobrala malého na ruky a išla od otca ďalej. V tom momente sa bála, aby tento hnev neobrátil aj voči

maloletému. Na jej výkrik pribehla jej matka, ktorá sa ju snažila brániť. Otec vytiahol telefón a začal si situáciu natáčať. Viackrát otcovi povedali, že si neželajú, aby ich natáčal a keď sa mu jej matka snažila zobrať telefón a vypnúť nahrávanie, otec jej vykrútil ľavú ruku. Po jeho odchode išli spolu s matkou na políciu, kde stretli aj otca, ktorý už stihol spísať oznámenie, že ona údajne napadla jeho. Jej matka išla na ošetrenie do Nemocnice v D., kde jej dali ruku do sadry, následne bola podať trestné oznámenie za ublíženie na zdraví. Agresia otca sa od vydania nového neodkladného opatrenia vystupňovala a preto sa jej nezdá vhodné uskutočňovanie styku, pokiaľ nebude prípad riadne prešetrený políciou, najmä vzhľadom na bezpečnosť dieťaťa. S poukazom na § 25 ods. 3 Zákona o rodine žiadala dočasne zakázať styk otca s maloletým. Vzhľadom na to, že ako matka chce vytvárať dieťaťu najlepšie prostredie vhodné na jeho zdravý fyzický a mentálny vývoj, taktiež vzhľadom na nízky vek maloletého, doterajšie direktívne a manipulatívne správanie otca, ktoré sa stáva pre dieťa hrozbou, navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a otcovi dočasne obmedzil styk s maloletým do doby prešetrenia prípadu Okresným riaditeľstvom PZ.

7. Otec s odvolaním matky nesúhlasil z dôvodu, že obsahuje nepravdivé skutočnosti. Zo strany matky ide o zrejmu a vedomú snahu o jeho ohováranie. Matka so svojou matkou si vymysleli napadnutie, podali na neho trestné oznámenie na základe vyslovene nimi vymyslených skutočností. Zjavne matka za podpory jej rodiny, v snažení pripraviť dieťa o otca, sa neštíti klamstiev, vyfabulovaných výmyslov. Matka emotívne reaguje na nedávno nariadené nové neodkladné opatrenie, ktoré v nej vyvolalo negatívne emócie z dôvodu, že súd ide cestou rešpektovania aj práv otca na kontakt so synom, rozširovania styku otec - syn, pričom cieľom matky je tomu zabrániť. O vyššie uvedenom svedčí aj skutočnosť, že matka mu po tom, ako obdržala nové neodkladné opatrenie, svojvoľne zmarila doteraz každý styk so synom, a to tak, že v čase jeho príchodu pre syna na miesto jeho odovzdania - domu matky, sa jednoducho zatajovala, bola nekontaktná. Otec uviedol, že volal aj políciu, šiel podať trestné oznámenie pre marenie výkonu úradného rozhodnutia. O každom podaní trestného oznámenia matku upovedomil. Má za to, že matka sa aj naďalej bude snažiť zamedzovať jeho styk so synom. Otec sa domnieva, že matka chce syna len pre seba, resp. vychovávať syna so svojou tetou a matkou. Dokonca mu bolo ponúknuté zo strany matky, že ak bude súhlasiť so zmenou priezviska ich syna, nebude matka od neho požadovať ani výživné. Otec požiadal o nariadenie výkonu súdneho rozhodnutia vo veci maloletého. Aj dané vyjadrenie matky v spojení s jej nerešpektovaním súdneho rozhodnutia svedčí o jej predstave, že dieťa otca nepotrebuje. On ako otec sa chce riadne podieľať na výchove svojho syna.

8. Otec opakovane poukázal na to, že po nariadení neodkladného opatrenia mu matka svojvoľne zmarila styk s maloletým dieťaťom, z ktorého dôvodu podal trestné oznámenia pre trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia (dňa 12.04.2023, 2x 15.04.2023, 19.04.2023). Matka úmyselne nerešpektuje súdne rozhodnutie, snaží sa mariť jeho kontakt so synom a je dôvodný predpoklad, že tak bude chcieť činiť aj do budúcnosti.

9. Matka v podaní zo dňa 19.05.2023 nesúhlasila s tvrdeniami otca. Uviedla, že dieťa potrebuje tak matku, ako aj otca, ale otca, ktorý má skutočný záujem o dieťa, pre ktorého sú potreby a práva dieťaťa nad jeho samotnými potrebami a právami a ktorý rešpektuje matku, predovšetkým v tak útlom veku dieťaťa. Uviedla, že uskutočňovanie nového neodkladného opatrenia je často limitované práve samotným otcom, ale tiež fyziologickými potrebami dieťaťa. Otec maloletého nedokáže pochopiť, že 1 a pol ročné dieťa nemôže byť pripravené presne na minútu, ktorú si určil otec podľa toho, ako to vyhovuje jemu samotnému (9.00-12.00 a 15.00-18.00), pričom sa vôbec nezaujíma o potreby maloletého. Otec maloletého dáva svoje vlastné potreby a právo na styk nad potreby maloletého, ktoré by mali byť prvoradé. Matka poukázala na situáciu zo dňa 26.04.2023, kedy otec maloletého spoločne s jeho matkou prišli o 15:00 hod. za účelom realizácie styku. Ona im otvorila a povedala, aby počkali, pretože maloletý ešte spí. Po prebudení sa vždy maloletý potrebuje pritúliť k matke a tiež nakojiť. Keď išla znovu otvoriť dvere (cca o 15:35 hod.), otec tam už ani s jeho matkou nebol, pretože išiel na políciu. Povedala mu, že ak chce, môže sa vrátiť. Keď prišli, otec neustále opakoval, že on si maloletého berie so sebou na návštevu na G. H. G. a ona s ním ísť nemusí. Odmietla ísť, pretože s návštevou nesúhlasila, pričom v rozhodnutí nie je uvedené miesto styku. Navyše už bolo po 16:00 a cestovanie s dieťaťom by zabralo ďalšiu cca hodinu, čo vzhľadom na to, že o 19.00 už zvyčajne nasleduje večerné kúpanie, je aj neefektívne. Ponúkla otcovi možnosť styku v jej domácnosti alebo prechádzku po meste F.. Cca o 16:30 odišiel aj s jeho matkou na políciu podať trestné oznámenie. Každú doterajšiu sobotu otcovi písala, že cca o 10:00 už je maloletý hore, že ho čaká a môže prísť za účelom styku. Na tieto správy (e-mail) otec maloletého zväčša ani nereaguje, pretože už medzičasom rýchlo uteká na políciu podať trestné oznámenie. Matka

zdôraznila, že styk s dieťaťom mu nebol z jej strany v minulosti a ani v súčasnosti žiadnym spôsobom obmedzovaný. Ohradila sa aj voči jeho vyjadreniu, že chce syna vychovávať sama len s pomocou jej rodiny.

10. Otec v podaní zo dňa 08.06.2023 uviedol, že matka v jej vyjadrení prezentuje svoj účelový pohľad na vec a snaží sa prekrúcať objektívnu realitu, jej vyjadrenia sú vyfabulované klamstvá, čím chce zabrániť jeho kontaktu a nadväzovaniu citových väzieb s jeho synom. Aj prvé neodkladné opatrenie sa realizovalo zo strany matky s problémami a nové neodkladné opatrenie vo veci sa matka rozhodla proste svojvoľne ignorovať. Otec poukázal na svoje predošlé vyjadrenia a odôvodnenie odvolaním napadnutého uznesenia.

11. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d/ CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce, bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti je potrebné zrušiť a vec v zrušenej časti vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletým A., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každú stredu v mesiaci od 15:00 hod. do 18:00 hod. a každú sobotu v mesiaci od 09:00 hod. do 12:00 hod. a následne od 15:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že matka je oprávnená byť prítomná pri styku otca s maloletým dieťaťom, keď zároveň rozhodol, že matka sa zaväzuje maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť.

13. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 234 ods. 2 CSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

15. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

16. Právo účastníka a povinnosť súdu na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého rozhodnutia. Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konania spĺňajúce garancie spravodlivosti a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len ESLP, porovnaj napr. rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21.01.1999) tak, že rozhodnutie súdu musí viesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené, rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument účastníka bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis v. Grécko z 29.05.1997, Higgins v. Francúzsko z 19.02.1998). Ústavný súd vo svojom uznesení z 23.06.2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú

skutkový a právny základ rozhodnutia.“. Účelom odôvodnenia rozhodnutia predovšetkým je preukázať správnosť rozhodnutia a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia - musí byť teda preskúmateľné.

17. Vychádzajúc z odôvodnenia odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, s poukazom na § 220 ods. 2 CSP (v spojení s § 234 ods. 2 CSP) a jeho výklad, je zrejmé, že prvoinštančný súd sa danými kritériami neriadil, v dôsledku čoho je potrebné konštatovať nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia.

18. Úlohou súdu prvej inštancie, ktorý rozhodoval o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia (v rámci ktorého otec žiadal zmenu úpravy styku), bolo posúdiť, či tento osvedčil, že bez navrhovanej úpravy pomerov sú práva účastníkov konania (v tomto prípade najmä otca a maloletého dieťaťa) ohrozené, teda že existuje naliehavá potreba vydať navrhované neodkladné opatrenie.

19. Súd prvej inštancie svoju argumentáciu založil najmä na záveroch, že 1/ je potrebné návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť, 2/ rodičia sa nedokážu nekonfliktne dohodnúť na styku otca s maloletým dieťaťom, 3/ dočasná úprava styku v zmysle návrhu otca je v záujme maloletého dieťaťa, 4/ vzhľadom na vek dieťaťa, jeho režim a skutočnosť, že je kojené, je matka oprávnená byť prítomná pri realizácii styku otca s maloletým dieťaťom.

20. Na Okresnom súde Galanta je pod sp. zn. 12P/1/2022 vedené konanie vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. V rámci tohto konania súd prvej inštancie uznesením č. k. 12P/1/2022-25 zo dňa 01.02.2022 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloleté dieťa dočasne ponechal v starostlivosti matky maloletého dieťaťa, otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 150 eur mesačne, upravil styk otca s maloletým dieťaťom tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom za prítomnosti matky v mieste jej trvalého bydliska každú sobotu v mesiaci v čase od 10:00 hod. do 14:00 hod. a vo zvyšku súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol s tým, že toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

21. Proti tomuto uzneseniu voči zamietajúcej časti podal otec odvolanie, ktorým sa domáhal širšej úpravy styku. Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 23CoP/18/2022-53 zo dňa 30.03.2022 uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu potvrdil. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil o. i. tým, že styk otca s maloletým je upravený neodkladným opatrením v rozsahu postačujúcom na to, aby sa otec pravidelne stýkal s maloletým, realizoval svoje rodičovské práva a aby sa zastabilizovala situácia medzi rodičmi, pričom s ohľadom na vek a potreby maloletého (kojené dieťa) je žiadúce, aby pri styku bola prítomná i matka, na ktorú je maloletý zvyknutý. Uvedol, že úprava styku je postačujúca na to, aby si dieťa zvykalo na otca, vytváral sa medzi nimi vzťah, pričom ide iba o dočasnú úpravu styku, keď v konaní vo veci samej bude vykonané dokazovanie za účelom zistenia ďalších skutočností potrebných pre posúdenie úpravy styku.

22. Osobitná úprava neodkladných a iných opatrení súdu je obsiahnutá v ustanoveniach § 360 až 369 CMP. Na rozdiel od sporového konania, podľa právnej úpravy mimosporového konania je možné nariadiť neodkladné opatrenie nielen na návrh, ale aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať bez návrhu (§ 360 ods. 1 CMP). Súd podľa 361 CMP nariadi neodkladné opatrenie vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem. Podľa § 363 CMP zrušiť nariadené neodkladné opatrenie môže súd aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené, t. j. ak dôjde k zmene tých pomerov, ktoré boli relevantné pre jeho nariadenie. Ustanovenie § 363 CMP je svojou povahou špeciálnou právnou normou k § 329 ods. 2 či § 334 CSP, z ktorého titulu je nevyhnutné v mimosporových konaniach aj v prípade neodkladných opatrení prihladať (tiež) na zmeny pomerov, ku ktorým došlo po rozhodnutí súdu prvej inštancie. Uvedené platí aj v prípade, ak sa účastník konania domáha nariadenia nového neodkladného opatrenia upravujúceho pomery účastníkov konania odlišným spôsobom.

23. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie sa pri posudzovaní potreby neodkladnej úpravy pomerov argumentačne nevenoval skutočnosti, že v prejednávanej veci nejde o prípad, kedy by výkon rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, vrátane úpravy styku otca s maloletým dieťaťom, nebol upravený skorším rozhodnutím súdu. Za tejto situácie, kedy existuje dočasná úprava styku otca s maloletým dieťaťom, bolo nutné odôvodniť v čom spočíva

potreba zmeny predchádzajúcej úpravy styku otca s maloletým dieťaťom z hľadiska jednak rozsahu styku, miesta realizácie styku ako aj prítomnosti matky pri styku (vzhľadom na potreby dieťaťa a tiež vzhľadom na konfliktný vzťah s otcom dieťaťa), a to v komparácii s dôvodmi, ktoré viedli k nariadeniu predchádzajúceho neodkladného opatrenia (viď uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 12P/1/2022-25 zo dňa 01.02.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 23CoP/18/2022-53 zo dňa 30.03.2022). Z odôvodnenia napadnutého uznesenia navyše nie je zrejmé, aký je aktuálny režim maloletého dieťaťa, pričom matka v odvolaní namietala práve nerešpektovanie režimu dieťaťa. Súd prvej inštancie sa však uvedeným, pre rozhodnutie relevantným skutočnostiam nevenoval a svoje závery dostatočne neodôvodnil.

24. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výrokov I., II. a III. v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec v zrušenej časti vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Po vrátení veci súd prvej inštancie bude postupovať vo vyššie naznačenom smere a po oboznámení sa so všetkými skutočnosťami, ktoré možno považovať za rozhodujúce pre posúdenie návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia (návrhu na zmenu úpravy styku s maloletým dieťaťom) a ktoré je potrebné vyhodnotiť v ich vzájomnej súvislosti, vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie i náležite v súlade s § 220 CSP riadne odôvodní, a to i s prihliadnutím na vyjadrenia účastníkov konania, ktoré prezentovali v priebehu odvolacieho konania.

25. O prípadnej náhrade trov odvolacieho konania bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa toto konanie bude končiť (§ 52 až 58 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP).

26. Senát odvolacieho súdu toto uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).